

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ ТА НАУКИ УКРАЇНИ
МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ЗАПОРІЗЬКА ОБЛАСНА ДЕРЖАВНА АДМІНІСТРАЦІЯ**

**ЗАПОРІЗЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ МЕДИКО-ФАРМАЦЕВТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЗАПОРІЗЬКА ПОЛІТЕХНІКА»
КЗ «ЗАПОРІЗЬКИЙ ОБЛАСНИЙ ІНСТИТУТ ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ ПЕДАГОГІЧНОЇ ОСВІТИ»
ЗАПОРІЗЬКОЇ ОБЛАСНОЇ РАДИ
ДУ «УКРАЇНСЬКИЙ ІНСТИТУТ РОЗВИТКУ ОСВІТИ»**

**МАТЕРІАЛИ
РЕГІОНАЛЬНОЇ МІЖУНІВЕРСИТЕТСЬКОЇ НАУКОВО-МЕТОДИЧНОЇ
КОНФЕРЕНЦІЇ**

**ВИКЛИКИ ТА НАПРАЦЮВАННЯ
ВИЩОЇ ОСВІТИ ПРИФРОНТОВОГО РЕГІОНУ – СТРАТЕГІЯ
СТАБІЛЬНОСТІ Й ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ**

ЗАПОРІЖЖЯ 2026

ВИКОРИСТАННЯ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ В ПРОЦЕСІ НАВЧАННЯ В ЗАКЛАДАХ
МЕДИЧНОГО ПРОФІЛЮ

Сидоряко А.В.

АДАПТАЦІЯ ВИКЛАДАННЯ В УМОВАХ ПРИФРОНТОВОГО РЕГІОНУ

Смойловська Г.П., Малюгіна О.О., Єренко О.К.118

ВАЖЛИВІСТЬ ПРОВЕДЕННЯ СИМУЛЯЦІЙНОГО НАВЧАННЯ В ЛІТНІЙ ШКОЛІ З
ПРОПЕДЕВТИКИ ПЕДІАТРІЇ

Соляник О.В.....120

МЕТОДИЧНІ ТА ПРАКТИЧНІ АСПЕКТИ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ У ПРИФРОНТОВИХ
РЕГІОНАХ

Стрюк Ю.В., Чернявський В.В.122

ОСОБЛИВОСТІ НАДАННЯ СТОМАТОЛОГІЧНОЇ ДОПОМОГИ ДІТЯМ ТА ОРГАНІЗАЦІЇ
НАВЧАННЯ В УМОВАХ ПРИФРОНТОВОЇ ЗОНИ

Стрюк Ю.В.....124

АДАПТАЦІЯ ВИКЛАДАННЯ ПАТОЛОГІЧНОЇ АНАТОМІЇ ТА СУДОВОЇ МЕДИЦИНИ В
УМОВАХ ПРИФРОНТОВОГО РЕГІОНУ

Тертишний С.І., Зубко М.Д.126

ДОСВІД ВИКЛАДАННЯ ТЕМИ СОЦІАЛЬНО ВІДПОВІДАЛЬНОГО БІЗНЕСУ СТУДЕНТАМ
ФАРМАЦЕВТИЧНОГО ФАКУЛЬТЕТУ

Ткаченко Н.О., Демченко В.О., Литвиненко О.В., Демченко В.О., Зарічна Т.П.,
Глазунова Т.В.130

ВПЛИВ ОКСИДАТИВНОГО СТРЕСУ, ВИКЛИКАНОГО ВИБУХОВОЮ ХВИЛЕЮ НА
СЛУХОВИЙ АНАЛІЗАТОР

Троян В.І., Сінайко І.О.132

ФОРМУВАННЯ ГРОМАДЯНСЬКОЇ СВІДОМОСТІ СТУДЕНТІВ ЯК ПРІОРИТЕТ ОСВІТНЬО-
ВИХОВНОЇ РОБОТИ КАФЕДРИ СУСПІЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН ЗДМФУ В УМОВАХ ВІЙНИ

Утюж І.Г., Сепетий Д.П., Іріюглу Ю.О., Денисенко В.В.133

КОМУНІКАТИВНІ НАВИЧКИ ЛІКАРІВ-ІНТЕРНІВ В СУЧАСНИХ УМОВАХ

Федорова О.П., Пахомова С.П., Качан І.С., Колесник М.Ю.....136

ОСОБЛИВОСТІ ВПЛИВУ КОМПЛЕКСНОГО ЗАСТОСУВАННЯ МЕТОДУ ШРОТ-ТЕРАПІЇ ТА
КОРСЕТОТЕРАПІЇ ШЕНО НА РЕСПІРАТОРНУ ФУНКЦІЮ У ДІТЕЙ ЗІ СКОЛІОЗОМ

Філатова К.В., Ванюк Д.В.139

РОЛЬ АУДИТОРНОГО НАВЧАННЯ У ПІДГОТОВЦІ МАЙБУТНІХ МЕДИЧНИХ ТА
ФАРМАЦЕВТИЧНИХ ФАХІВЦІВ В УМОВАХ ПРИФРОНТОВОГО РЕГІОНУ

Хромильова О.В., Портна О.О., Скорина Д.Ю., Шабельник К.П.,142

ОСОБЛИВОСТІ ПРАКТИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ФІЗИЧНИХ ТЕРАПЕВТІВ У
МЕДИЧНОМУ УНІВЕРСИТЕТІ ПРИФРОНТОВОГО МІСТА

Черненко О.Є.....145

ЛІКАРІ-ІНТЕРНИ СТОМАТОЛОГИ ПРИФРОНТОВОГО РЕГІОНУ: ВИКЛИКИ ТА
ОСОБЛИВОСТІ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ

Чернявський В.В.147

проведення реабілітаційного процесу пацієнтів з захворюваннями або травмами опорно-рухового апарату, захворюваннями нервової, серцево-судинної, дихальної систем. На другому (магістерському) рівні вищої освіти додається проведення практики з фізичної терапії у педіатрії та геріатрії. Таким чином, практична складова охоплює основні напрями реабілітаційної роботи.

Значна роль у якості підготовки фізичного терапевта. без сумніву, належить викладачам. Викладач сьогодні виконує роль не лише ментора, а й психологічного куратора. Життя в прифронтових регіонах створює високе емоційне навантаження на студентів. Тому в нашому університеті функціонує служба психологічної підтримки, фахівці якої допомагають здобувачам впоратися зі складними емоційними станами.

Таким чином, практична підготовка фізичних терапевтів у прифронтових регіонах – це динамічний процес, що вимагає від професорсько-викладацького колективу професійності, гнучкості, посилення клінічного компонента та фокуса на військовій реабілітації. Майбутній фахівець має бути не лише технічно грамотним терапевтом, а й стресостійкою особистістю, здатною надавати допомогу в екстремальних умовах. Досвід, отриманий студентами в таких регіонах, є унікальним для світової практики та потребує подальшого наукового розвитку.

ЛІТЕРАТУРА

1. Довідник кваліфікаційних характеристик професій працівників. Випуск 78 «Охорона здоров'я» (Наказ Міністерства охорони здоров'я України від 29 березня 2002 р. № 117 зі змінами) URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/va117282-02#Text>

2. Українська асоціація фізичних терапевтів. Офіційний сайт. URL: <https://uapt.org.ua/uk/home/>

ЛІКАРІ-ІНТЕРНИ СТОМАТОЛОГИ ПРИФРОНТОВОГО РЕГІОНУ: ВИКЛИКИ ТА ОСОБЛИВОСТІ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ

Чернявський Вадим Віталійович,
асистент кафедри стоматології факультету післядипломної освіти
Запорізького державного медико-фармацевтичного університету,

Ключові слова: інтернатура, стоматологія, освітній процес, прифронтовий регіон, клінічна підготовка, професійні навички, стресостійкість, адаптація.

Вступ. Підготовка лікарів-інтернів стоматологічного профілю є важливим етапом формування висококваліфікованого медичного фахівця [1]. В умовах

воєнного стану в Україні, особливо у прифронтових регіонах, цей процес набуває нових особливостей, що пов'язані з підвищеним навантаженням на систему охорони здоров'я, обмеженими ресурсами та необхідністю швидкої адаптації до змін [3].

Актуальність теми зумовлена потребою у якісній підготовці лікарів-стоматологів, здатних ефективно працювати в умовах підвищеного попиту на медичні послуги, зокрема серед військовослужбовців. Особливого значення набуває практична складова навчання, яка забезпечує формування професійних компетентностей майбутніх фахівців [4].

Основна частина. У Запорізькому державному медико-фармацевтичному університеті для підготовки лікарів-інтернів стоматологічного профілю застосовується очна форма навчання. Такий підхід забезпечує максимальну залученість інтернів до клінічної практики та сприяє формуванню необхідних професійних навичок [2].

Університет приділяє значну увагу збереженню та розвитку клінічних баз, які є основою практичної підготовки. Після зарахування інтернів на факультет післядипломної освіти за спеціальністю «Стоматологія» навчання проводиться безпосередньо на клінічних базах, серед яких приватні стоматологічні клініки, державні поліклініки та комунальні стоматологічні підприємства. Це дозволяє забезпечити різноманітність клінічних випадків і розширити практичний досвід інтернів [5].

Доцільним є закріплення кожного інтерна за конкретним робочим місцем, що сприяє системному набуттю професійних навичок. Як правило, інтерни розпочинають свою діяльність із виконання функцій помічника лікаря, поступово підвищуючи рівень самостійності та професійної компетентності. Такий підхід забезпечує поступовий професійний ріст та адаптацію до реальних умов роботи.

Особливістю підготовки лікарів-інтернів у прифронтовому регіоні є значне збільшення потоку пацієнтів, зокрема військовослужбовців, які потребують стоматологічної допомоги. Це створює додаткове навантаження на систему охорони здоров'я, але водночас надає інтернам унікальну можливість отримати практичний досвід у складних клінічних ситуаціях.

Держава активно впроваджує програми, спрямовані на надання стоматологічної допомоги військовослужбовцям, які включають лікування, протезування та імплантацію зубів. У цьому контексті роль університету полягає у підготовці висококваліфікованих фахівців, здатних реалізовувати ці програми на практиці [2].

Важливим аспектом є також формування у інтернів таких якостей, як стресостійкість, відповідальність, здатність швидко приймати рішення та працювати в умовах обмежених ресурсів. Навчання у прифронтовому регіоні сприяє розвитку клінічного мислення та професійної адаптивності.

Таким чином, поєднання теоретичної підготовки з інтенсивною клінічною практикою дозволяє забезпечити високий рівень професійної підготовки лікарів-інтернів стоматологічного профілю [5].

Висновки. Підготовка лікарів-інтернів стоматологічного профілю у прифронтовому регіоні є складним та багатограним процесом, що відбувається під впливом низки специфічних чинників, зокрема безпекових обмежень, підвищеного клінічного навантаження та психоемоційної напруги. Незважаючи на зазначені труднощі, освітній процес у Запорізькому державному медико-фармацевтичному університеті демонструє високий рівень адаптивності та ефективності [3].

Встановлено, що ключову роль у підготовці інтернів відіграє очна форма навчання з активним залученням до клінічної практики. Використання різноманітних клінічних баз (приватних, державних та комунальних закладів) забезпечує широкий спектр клінічних випадків, що сприяє формуванню практичних навичок та розвитку клінічного мислення. Закріплення інтернів за конкретними робочими місцями дозволяє системно та послідовно формувати професійні компетентності.

Особливе значення має зростання кількості пацієнтів, зокрема військовослужбовців, які потребують стоматологічної допомоги. Це створює додаткові виклики для системи охорони здоров'я, але водночас надає інтернам унікальну можливість отримати практичний досвід роботи з різними клінічними випадками, включаючи складні та нетипові ситуації.

Важливим результатом навчання в умовах прифронтового регіону є формування у майбутніх лікарів таких якостей, як стресостійкість, відповідальність, професійна мобільність та здатність до швидкого прийняття рішень. Отриманий під час інтернатури досвід сприяє становленню конкурентоспроможного фахівця, здатного ефективно працювати як у стандартних, так і в кризових умовах [2].

Таким чином, підготовка лікарів-інтернів стоматологічного профілю у прифронтовому регіоні не лише забезпечує високий рівень професійної освіти, але й формує нове покоління медичних працівників, готових до викликів сучасної системи охорони здоров'я та активної участі у реалізації державних медичних програм.

ЛІТЕРАТУРА

1. Закон України «Про освіту»: Закон України від 05.09.2017 № 2145-VIII.
2. Міністерство освіти і науки України. Організація освітнього процесу в умовах воєнного стану: 2022.
3. World Health Organization. Mental health and psychosocial considerations during emergencies. Geneva: WHO, 2020.
4. Kossioni A. E., McAndrew R., Eaton K. A. Dental education in crisis situations // European Journal of Dental Education. 2022.
5. Яковенко І. В. Стоматологічна освіта в Україні: сучасний стан та перспективи розвитку. Київ: Медицина, 2021.

ДОСВІД КАФЕДРИ АНАТОМІЇ ЛЮДИНИ, ОПЕРАТИВНОЇ ХІРУРГІЇ ТА ТОПОГРАФІЧНОЇ АНАТОМІЇ ЩОДО ЗАОХОЧЕННЯ СТУДЕНТІВ ДО ОЧНОГО НАВЧАННЯ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ

Щербаков М.С., Світлицький А.О., Матвейшина Т.М., Вовченко М.Б.,
Богданов П.В., Чернявський А.В.

Кафедра анатомії людини, оперативної хірургії та топографічної анатомії
ЗДМФУ

Досвід кафедри анатомії щодо заохочення студентів до очного навчання в умовах воєнного стану свідчить про можливість збереження високої якості освітнього процесу за умови комплексного та виваженого підходу до його організації. Воєнний стан в Україні зумовив суттєві трансформації у формах навчання, однак специфіка викладання анатомії, як фундаментальної морфологічної дисципліни, передбачає безпосередній контакт із анатомічними препаратами, що не завжди може бути повноцінно замінено дистанційними технологіями.

Упродовж зазначеного періоду на кафедрі реалізовано низку організаційних і педагогічних заходів, спрямованих на забезпечення стабільного функціонування очного навчання. Особлива увага приділяється створенню безпечного освітнього середовища: забезпечено доступ до укриттів, відпрацьовано алгоритми дій під час повітряної тривоги, проводяться регулярні інструктажі. Це дозволяє мінімізувати ризики та підвищити довіру студентів до очної форми навчання.

Водночас важливим напрямом роботи є цілеспрямована позиція викладачів кафедри, які систематично заохочують студентів переходити на очну форму навчання. У процесі комунікації зі здобувачами освіти акцентується увага на перевагах безпосередньої участі в заняттях, значенні практичних навичок та ролі анатомії як основи клінічного мислення. Такий